

INVENTAIRE ARCHÉOLOGIQUE - FICHE N° 126

Op 13 Juni 1899 stelde Armand Heins in de rubriek "Burgerlijke gebouwen - Onderwijsstraat - XVIe eeuw" in het Frans een fiche op over

Klein Landhuis gezegd "Groenen Walle"

Op St-Pieters-Aalst, nabij de spoorweg van Gent naar Kortrijk en in de richting van Zwijnaarde, niet ver van de spoorwegovergang op de weg die leidt naar dit dorp, ziet men de schilderachtige gebouwen van een klein landhuis dat voorkomt op een plan in vogelvlucht van Gent en zijn omstreken, in 1619 gemaakt door Jacques Horenbault, en de naam draagt "Groenen Walle".

Een aardeweg die vertrekt van de Onderwijsstraat komt uit op de grote hof van een hoeve, omringd door gedeeltelijk oude gebouwen, nl. stallingen en de woonst van de landbouwer. Daarnaast is er een kleine laan die over een brug met twee bogen, in steen en in baksteen, leidt naar het landhuis.

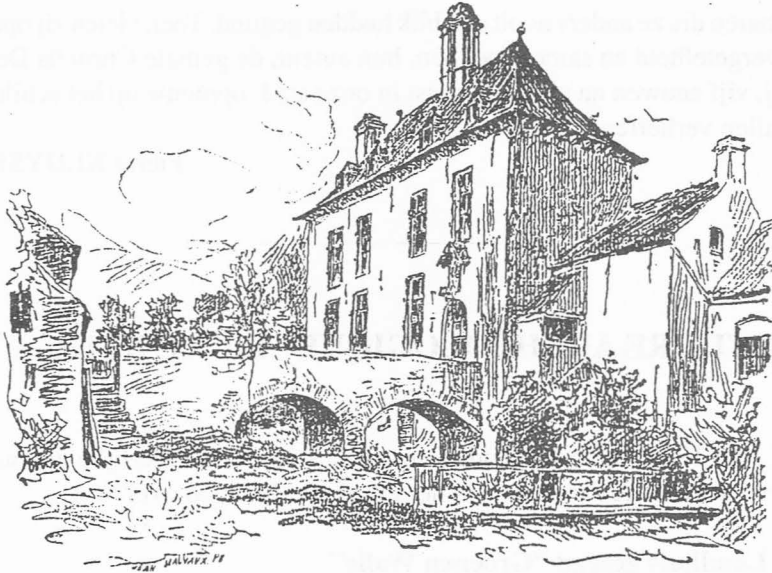
De omheininggracht, waar de brug over ligt, is droog sedert de waterwinningswerken in deze wijk, en overwoekerd door onkruid. Hij loopt langs drie zijden van het tuintje van het adellijk landhuis. Een kleine schoormuur omringd het tuintje langs twee kanten. Hij wordt doorsneden door twee trappen met zes treden die leiden naar een smalle ophoping tussen de tuin en de gracht.

De voornaamste gevel, naar het Oosten gericht, waarvan onze schets de silhouet geeft, heeft zeven vensters en een gewelfde deur waarboven zich een nis met een afdak bevindt met een beeld van de Maagd die het kind Jezus draagt.

De kroonlijst wordt ondersteund door gemouleerde houten consoles; vier dakvensters worden bekroond door een mooie centrale schouw van een delicaat profiel, aan de uiteinden van de nok, grote bollen geplaatst op een pin.

Eveneens in het midden en tegen het gebouw naar de tuin toe, in een gebogen uitsteeksel en beschermd door een klein dak, bevindt zich een stenen spiraalvormige trap die een torentje vormt.

Aan iedere zijde van het gebouw zijn er bijgebouwen die een belang vertonen,

onder meer links een soort hokje dat zijn oude deur met zichtbaar decoratieve ijzeren banden bewaard heeft.

Het interieur bevat een voorportaal met een deur met afgeplatte spitsbogen die links toegang geeft tot een kamer waar men in een muurkast de primitieve schouw ziet.

Aan dezelfde kant geeft een andere deur toegang tot een trap die afdalt naar gewelfde souterrains. Rechts, ook op het gelijkvloers een tweede kamer versierd met Lodewijk XIV-lambrisering.

De verdieping is verdeeld in drie kamers, waarvan een kleine met een enkel venster waaraan de oude luiken gevestigd zijn, nog voorzien van hun mooie ijzeren sierbanden en klinken van de XVIIe eeuw.

“T goet ten groenen walle, liggende ronthomme besloten in zijne wallen” wordt vermeld in de “*Heerelicken en erfuelicken Rentebouck competerende der exemple abdije van Sinte Pieters*” als betalende een rente van 8 d. ob. par. ten bate van de St-Pietersabdij.

Het behoorde in de XVIIe eeuw toe aan de familie Flanier en ging opvolgentlijk over op de Servranckx (1713) en de Ghellinck (1764-1787): het is heden de eigendom van Mde. baron Léon van Pottelsberghe de la Potterie.

Archieven van de Staat, fonds St-Pietersabdij, n° 177, kaart n° 5. Het cliché hierboven is een reductie van de plaat die voorkomt in A.Heins, *Vieux coins de Gand*.

Nota van de Redactie

Ten Groenen Walle verdween in 1937 voor de bouw van het A.Z.